

Zoldertellingen vleermuizen

De telgegevens van 2012 zijn recent aan het CBS geleverd. Binnenkort zullen de indexen en trends voor ingekorven vleermuis en grijze grootoorvleermuis beschikbaar komen. Deze worden tezamen met de getelde aantallen opgenomen in het najaarnummer van de Telganger. Onderstaand worden de resultaten weergegeven van de verspreidingsgegevens die met dit meetnet worden verzameld.

De kaarten geven (met uitzondering van de grijze grootoor- en ingekorven vleermuis) het beeld van de zolders die afgelopen drie jaar zijn bezocht (periode 2010-2012). Baardvleermuizen werden in deze periode met name aangetroffen in het zuiden van het land: Zuid- en Midden-Limburg en het zuiden van Brabant. Er werd echter ook een zolder met baardvleermuizen gevonden in het westen van Drenthe.

Zolders met dwergvleermuizen werden door het gehele land aangetroffen. Opvallend is het relatief hoge percentage door dwergen in gebruik zijnde zolders in Groningen. Terwijl in Zuid-Limburg en Zeeuws-Vlaanderen juist sprake is van een relatief lage bezettingsgraad. Mogelijk hangt dit samen met het doorgaans koelere klimaat in het noorden, waardoor ze kiezen voor de relatief warmere zolders van grotere gebouwen. In het zuiden gebruiken de dwergen mogelijk meer woonhuizen als verblijfplaats. Net als de dwergvleermuizen wordt de laatvlieger door het gehele land aangetroffen. Ook hier valt op dat de bezettingsgraad in Zuid-Limburgse zolders laag is.

De meervleermuis is tot op heden alleen aangetroffen op zolders in het noorden van het land (Friesland en Groningen). In andere delen van het land blijken meervleermuizen meer in woonhuizen te bivakkeren. De watervleermuis is op een aantal zolders in Groningen en Drenthe aangetroffen. Waarbij vooral de drie zolders in Groningen opvallen. Doorgaans wordt deze soort in holle bomen aangetroffen. Waarom ze niet in andere delen van Nederland op zolders zijn aangetroffen is niet geheel duidelijk. Mogelijk heeft dit te maken met het grotere aanbod aan holle bomen buiten Groningen.

Van de vale vleermuis werd mest op een zolder in Zuid-Limburg aangetroffen. In de winter wordt deze soort ook (af en toe) buiten Limburg aangetroffen (Gelderland, Utrecht, Overijssel, Zuid-Holland), maar de verblijfplaats in de zomer blijft onbekend. Sinds de negentiger jaren van de vorige eeuw zijn geen zomerverblijfplaatsen meer bekend. De indexen van de wintertellingen laten een toenemende trend zien en in Duitsland blijkt de soort ook toe te nemen. Dat vergroot de kans dat de vale vleermuis in de komende jaren op meer plekken gaat opduiken.

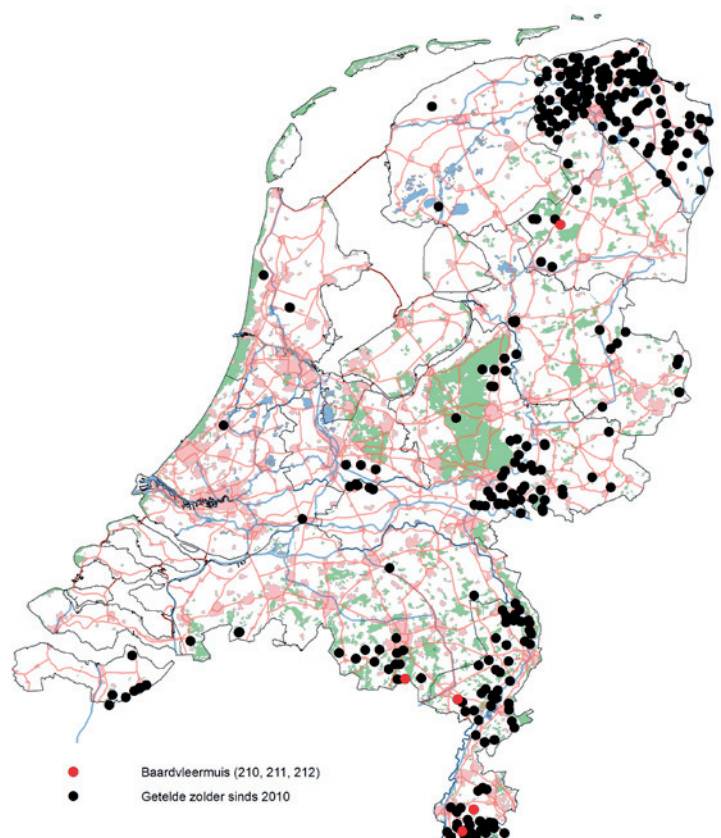
De gewone (of bruine) grootoorvleermuis wordt op de meeste bezochte zolders aangetroffen verspreid over het gehele land. Hoe anders is dat voor de grijze grootoorvleermuis. Deze soort wordt de laatste decennia alleen in de drie zuidelijkste provincies aangetroffen. Voor 1970 werd de soort ook aangetroffen in Gelderland (Betuwe).

De ingekorven vleermuis is afgelopen jaren in Limburg en Noord-Brabant aangetroffen. In Limburg liggen twee grote kraamkolonies, een kleine kraamkolonie en een enkele zolder waar wel eens een individu is waargenomen. In Brabant gaat het om twee zolders waar wel eens een individu is waargenomen.

Verdere opbouw van het meetnet

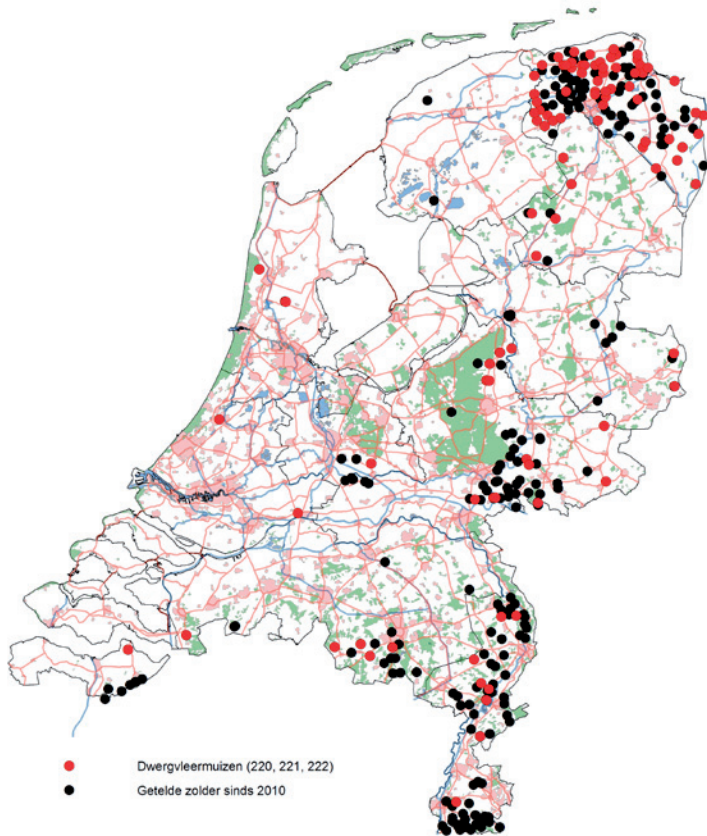
Deze zomer wordt met behulp van studenten het zoldermeetnet verder uitgebreid. In Limburg gaan twee studenten op zoek naar meer zolders met grijze grootoren en ingekorven vleermuizen. In Friesland zal een student een inventarisatie maken van het voorkomen van vleermuizen op zolders. In Utrecht en Noord- en Zuid-Holland worden dagen georganiseerd waarop een aantal zolders bezocht zal worden.

Vilmar Dijkstra

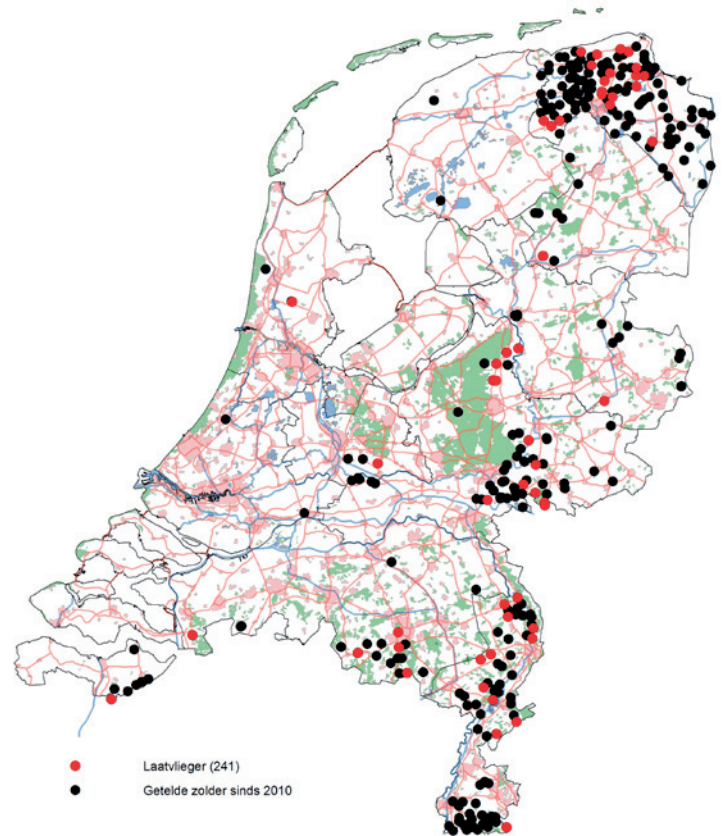

Figuur 1: Verspreiding baardvleermuis sinds 2010 op basis van zoldertellingen.

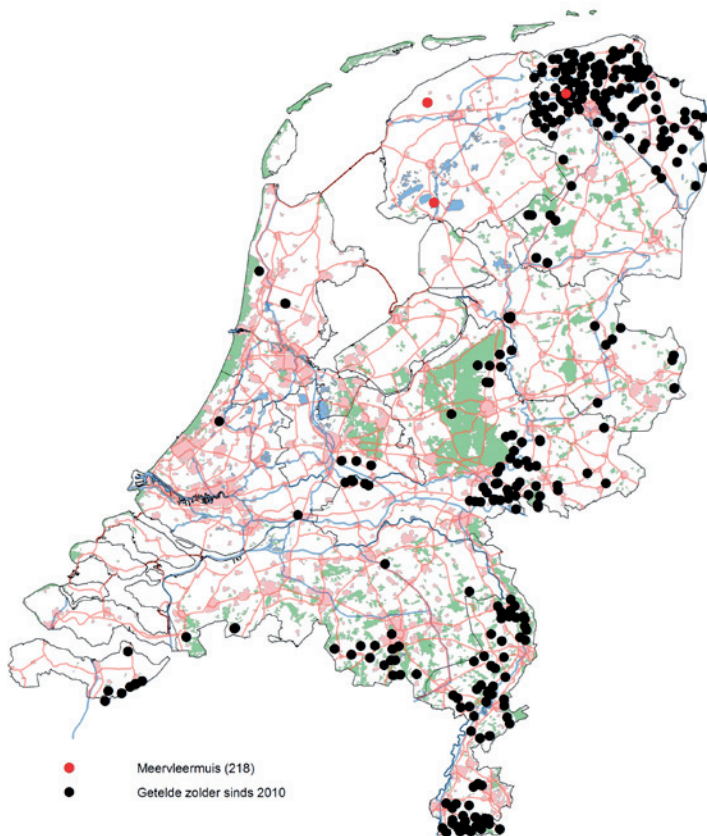
Zoldertellingen vleermuizen (vervolg)

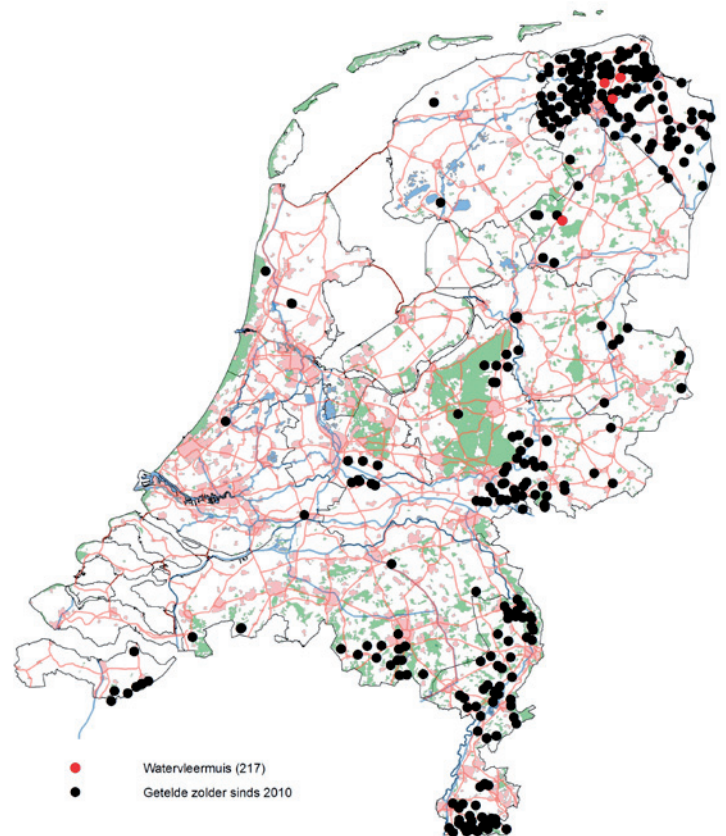
Figuur 2: Verspreiding dwergvleermuis sinds 2010 op basis van zoldertellingen.

Figuur 3: Verspreiding laatvlieger sinds 2010 op basis van zoldertellingen.

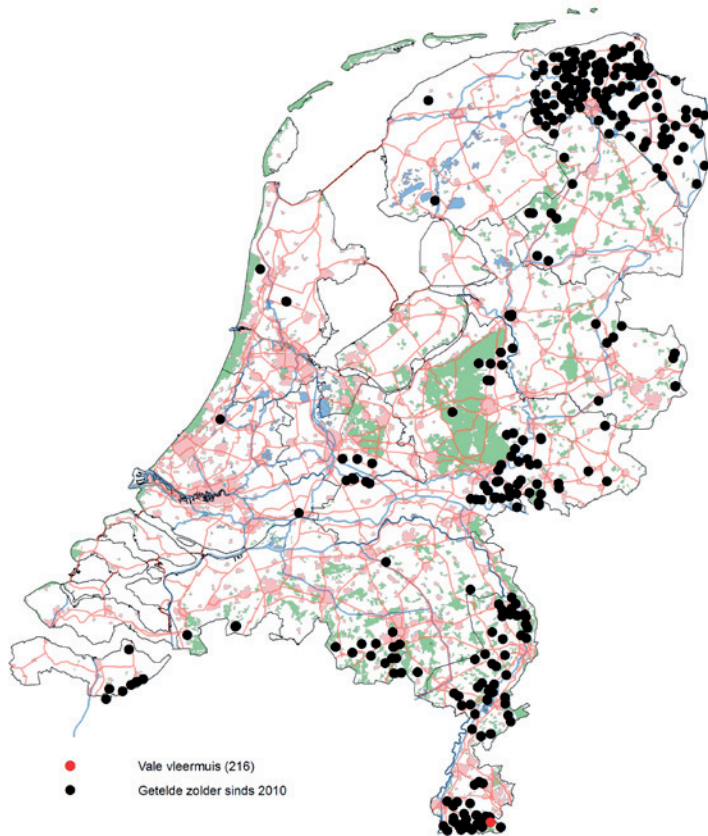

Figuur 4: Verspreiding meervleermuis sinds 2010 op basis van zoldertellingen.

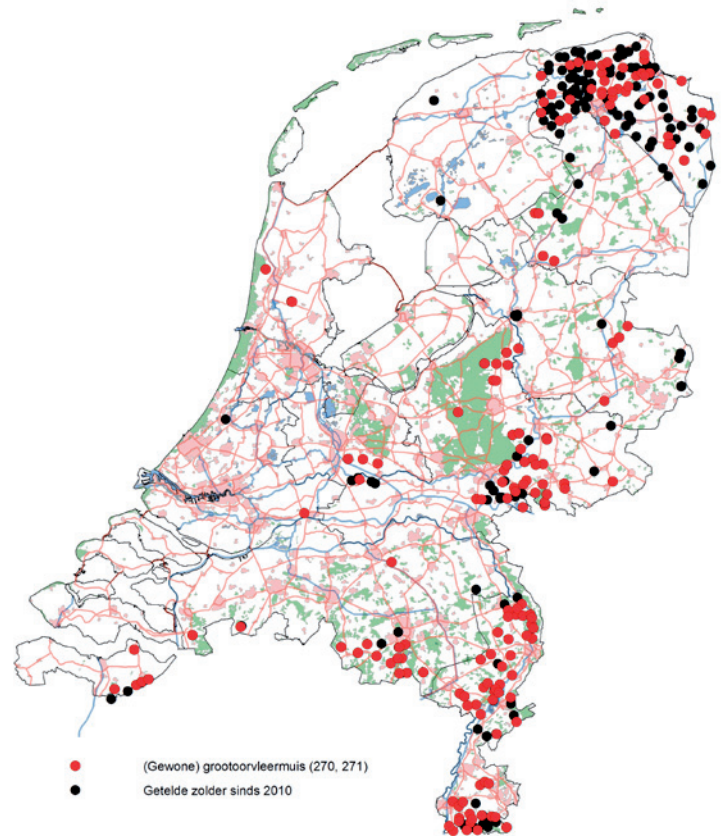

Figuur 5: Verspreiding watervleermuis sinds 2010 op basis van zoldertellingen.

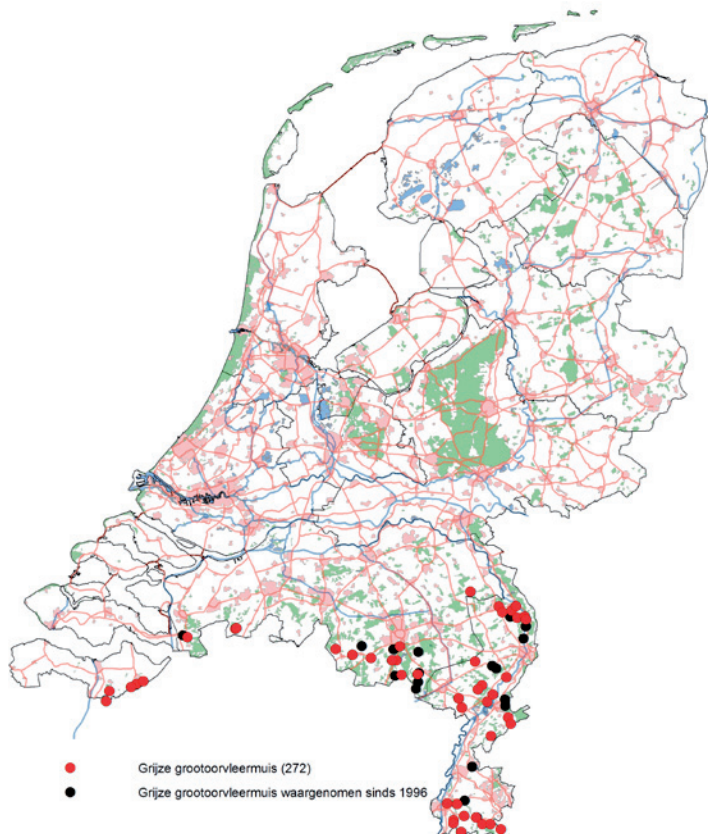
Zoldertellingen vleermuizen (vervolg)

Figuur 6: Verspreiding vale vleermuis sinds 2010 op basis van zoldertellingen.

Figuur 7: Verspreiding gewone grootoorvleermuis sinds 2010 op basis van zoldertellingen.

Figuur 8: Rode stippen: zolders waar afgelopen drie jaar grijze grootoorvleermuizen zijn aangetroffen. Zwarte stippen: zolders waar sinds 1996 grijze grootoorvleermuis is aangetroffen, maar niet in de afgelopen drie jaar.

Figuur 9: Rode stip: zolder waar afgelopen drie jaar ingekorven vleermuis is aangetroffen. Zwarte stip: zolder waar sinds 1984 ingekorven vleermuis is aangetroffen, maar niet in de afgelopen drie jaar.